

TOVEERITAR

Amerikan suomalaisten työläisnaisen äänenkannattaja

Organ of the Finnish Working Women in America

No. 7

TIISTAINA, HELMIK. 15 P. — TUESDAY, FEBRUARY 15

1916 — Kuudes vuosik.

Haikaran häviö

(Jatk. edell. num.)

Rouva Maxwell näytti siltä kuin ei hän uskoisi korviaan. "Sinä olet hullu," sanoi hän raivostuneena. "Tiedäthän sen, että me emme koskaan ole voineet olla yhtä mieltä Burtonin kasvatuksen suhteen."

"Eikä missään muussakaan asiassa viime aikoina," vastasi mies. "Me olemme tulleet siihen tienristeykseen, missä sinä menet omaa tietäsi ja minä omaa ni: ja tämä poika on joutumaisillaan perikatoon meidän välillämme. Mutta sen vannon, että hänelle ei tule vahinkoa tapahtumaan! Minä tulen pitämään rouva Hillin palveluksessamme, että hän katsoo pojan parasta."

Rouva Maxwell oli ihan tukehtua. "Sitten, sinä, sinä tarkoitat, että minun tulee jättää lapseni kokonaan tämän vieraan ihmisen huostaan?"

"Onko sinulla koskaan aikaa viettää poikasi parissa?" kysyi mies. "Sinulla on aina vieraita, aina kestejä ja kemuja ja tuhansia muita seuraelämän hassutuksia! Olen juuri päässyt käsittämään sen, että poika tarvitsee jonkun ihmisen, joka voi hänet kunnollisesti kasvattaa. Minulla ei ole siihen tarvittavia tietoja ja sinulla ei ole aikaa. Rouva Hill minusta näyttää sellaiselta henkilöltä, joka on tähän toimeen aivan paikallaan, ja minä tulen hänet pitämään toimessaan."

"No, silloin minä luovun omastani!" pauhasi rouva Maxwell voimatta enään pidättää itseään. "Olen saanut tarpeeni. Tänä iltana jätän tämän talon. Tietysti sinä laitat niin, että rouva Hill istuu minun paikallani aamiaispöydässä huomana."

Itkien kiukusta kääntyi hän ja kiireesti käveli huoneelle. Päästyään huoneeseen kuivasi hän silmänsä ja niin pian kuin sai mielensä vähän tyyntymään kutsui palvelijansa.

"Laita tuomaan kaikki minun matka-arkkuni alas heti, Janet! Minä matkustan tänä iltana klo 10 junassa New Yorkiin."

Tyttö katseli emäntäänsä ihmeissään, mutta meni kuuliaisesti työhönsä mitään puhumatta. Sillä aikaa kun palvelija pakkasi arkkuja kaiveli rouva piironkinsa laatikoita, silloin tällöin heittäen sieltä jotain arkkuihin pantavaa, mutta useammin kaivaen esiin jonkun kirjeen, laskun tai asiakirjan, jonka repi kappaleiksi öitä minun tähteni on syntynyt, ja viskasi lattialle. Silloin tällöin antoi hän kiukkuisia määrä-

yksyä Janetille ja kerran hän muisti jotain raivostuneesti itseksensä; muuten vallitsi huoneessa raskas äänettömyys kunnes joku kevyesti koputti ovelle.

Janet meni ovelle ja ilmotti: "Rouva Hill", katsoen kysyvästi emäntään.

"Minä en ole kotona" tiuskasi rouva Maxwell.

Palvelija tietämättä oikein mitä tehdä oli juuri sulkemaisillaan oven, kun ovi äkkiä työnnettiin auki ja rouva Hill astui sisään. "Minun täytyi tavata teidät rouva Maxwell" sanoi hän rauhottavalla äänellä. "Saapiko Janet poistua hetkeksi?"

Rouva Maxwell epäröi hetken ja sitten antoi työlle merkin poistua.

"Mr. Maxwell ilmotti minulle, että teidän välillänne on jotain väärinkäsitystä minun suhteeni", sanoi rouva Hill.

"Hän ei siis hukannut aikaa kertoakseen siitä teille", sanoi rouva Maxwell kylmästi.

"Ja minä en hukannut aikaa tullessani sen johdosta teidän puolellenne", vastasi rouva Hill tyyneesti. "Minä en tiedä mistä tämä väärinkäsitys on johtunut, mutta olen niin paljon nainen että voin arvata. Jos jotain häiriöpaperin, jonka repi kappaleiksi öitä minun tähteni on syntynyt, ja viskasi lattialle. Silloin tällöin antoi hän kiukkuisia määrä-

tenkin haluaisin palauttaa rauhan perheeseen."

"Oh, ei se tee mitään. En minä mistään muusta tule välittämään kuin Burtonin kohtalosta."

"Burtoninko?"

"Luonnollisesti", sanoi rouva Maxwell hyvin harjoitetulla arvokkuudella. "Eihän toki kukaan voisi odottaa sitä minulta, että sallisin jätettävään lapseni kokonaan vieraan ihmisen huostaan, varsinkin kun tämä henkilö on pohjaltaan siveetön ja pyrkii opettamaan lapselle huonoa moraalialla."

Rouva Hill katsoi emäntään kasvavalla mielenkiinnolla. "Oh! sitäkö se olikin. Mr. Maxwell kertoi minulle, että hän kuuli keskusteluni Burtonin kanssa tänään."

"Minä sanoin, että varmaan te tulette keskustelemaan siitä hänen kanssaan ensi tilassa," sanoi rouva Maxwell kuivasti.

"Ja miksikäs en keskustelisi siitä hänen kanssaan?" kysyi rouva Hill. "Sehän on hänen asioistaan hänelle kaikista lähin ja tärkein. Keskusteleehan hän maataloudesta isännöitsijän kanssa, automobiileista ajurin kanssa: todellakin eihän hänen sovi jättää niin tärkeää asiaa kuin oman ja ainoan poikansa kasvattamista kokonaan syrjään!"

(Jatk. toisella sivulla.)

Havaintoja eri valtioista

II.

Kirj. Maiju.

Oli kirkas sunnuntaiamu, aurinko jo paistoi kauniisti idän taivaalla, kun olin matkaan valmiina ja lähdin pois Pennsylvanian valtiosta. Isäntä kutsui minut puheillensä ennen lähtöäni. Hän puhui tulkkin kautta kauniisti ja liikuttavasti, joka sai kyneleet vuotamaan silmistäni. Tämä hotelli isäntä varotti minua, etten vain yhtään liikkuisi yksikseni Chicagossa, että hän kovasti pelkää, että minut siellä varastetaan. Sanoi, että siellä katoaa nuoria kokeettomia tyttöjä aivan, liian usein.

Ja matkalla minä huomasin, ettei minua aivan turhan tähden varotettu. Kaikesta huolimatta pääsin kuitenkin onnellisesti perille. Asemalle päästyäni puhkesin itkuun tahtomattani. Olin kuvitellut, että tämä on yhtä kannis kaupunki kuin sekin oli, josta läksin, mutta mitä vielä. Kyllähän tämäkin oli kaunista rikkaiden kaupunginosassa, mutta aseman lähellä oli niin äärettömän rumaa ja likasta.

Suomalaisia asui tässä kaupungissa yli viisi sataa ja yhteispyrintöjäkin heillä oli väkiluvun mukaan. Oli sosialistiosasto, kaksi raittiusseuraa, kaksi seurakuntaa ja vielä osa kansalaisia, jotka eivät kuuluneet mihinkään näistä yhdistyksistä.

Raittiusseurojen välillä syntyi kilpailu, että kumpi minut saisi jäsenyyteensä, mutta minä en enään ollutkaan poppilasilla ostettavana. Siis menin ja yhdyin sosialisti osastoon.

Täälläkin oli hyvin vähän naisjäseniä osastossa. Silloin kun minä yhdyin oli heitä vähän päälle kymmenen jäsenen. Ohjelmakokoukset osastossa olivat kovin yksitoikkoisia. Kukaan ei halunnut esittää ohjelmaa, vaan jokainen vaan odotti toisilta, eikä ohjelmanumeroita koskaan arvosteltu.

Mutta vuosi vuodelta rupesi toiminta vilkastumaan ja osasto kasvamaan. Toisista seuroista tipahtelivat aina tietoisimmat jäsenet osastoomme ja siitä pian aiheutui, että raittiusseurojen täytyi kannatuksen puutteessa mennä naimisiin. Itse olin näkemässä raittiusseuran eräänkin kokouksen missä yksi mies vain jäi yleisön puolelle, kun virkailijat ottivat paikkansa.

Toinen seurakunnista kuolla